

MAGYAR BANYAPLÉZEK MESÉI

Hotel Red Star

Irtá: FULOP ILONA

(Folytatás)

Nagynhezen mégis neki indultak az utnak, persze az Ágnes, ahogy illik, visszahagyta még megcsókolt, megérintett, kénytelen füstörten a kis Jullikát, aztán megindult cökölkölni, dőltek el a döbögő asztalok.

Ágnes csak úgy fogarta a fejét jobbra-balra. Nézelődött, buszszagot, az ember keményen, egyenesen állt. Az ut melletti földiken megállt egy kis kő, az csillagok nem így volt megírva. Nem gyűlt össze a pénz. Ha megindult a betegség so jótt rájuk, akkor előkerült valami strák, vagy letették a munkából egyiket, másikat és csak nem fízott a pénz, inkább soványodott.

Után már est a hálaadás előtt Sáfáry Pál is, meg a felesége szillett: Góndr Ágnes is. Nem így gondoltak azt, na! Nem lehet így maradt! Itt csak dolgoznak, külsőben, csak semmire megy az idő. Az asszony különösen így ezt igen nagyon. Néha mikor kezdte kapni a dollárokat, kevésbé, úgy öszeszorította a markát, hogy majdnem vérsért ki a tenyeréből a saját körmeitől. Mintha nem is akarta volna soha kieresztani. Mintha mondták volna azoknak a cifrák, kéges papjoknak: komlós pénz, diszón pénz, ha én egyszer megkapnám, miért nem gyűlne meg már ilyen jobban, mikor ládd-e, úgy nyavalyogott utána.

A pénznek azonban nem lehet jóvágya, ki, körömlök, rímámlók, vagyis igen lehet, dehanh hála. Egészen hála, mert azt utat nem fízott. Szerencse kell hozzá, kutyaszerencse, valakieszen, olyan, a milyen a Sáfáryknak nem volt. De azért lehet, majd lesz. Mert hogy forgandó a szerencse, mint a rossz asszony, talán egyszer csak ide is pisant egy, szégyen jümbö-rokka.

Nem érdemes dolgozni, fízatásgegyek lenni — gondolta az életr az asszony. — Lám, másnak garmadában gyűlik a pénz, mi meg épen csak úgy megvagyunk. Nincsen szerencsénk, hiába akar minden.

Boind becsúsz, asszonyi becsúsz — mondta Sáfáry Pál. A sül galambok ugyan hála várt. Után kell menni a szerencsének. Fel kell tölteni, bele kell kapazkodni a szoknyájába, oszt el nem engedni. Elmegyünk egy bányápléze, ott jobban fízott a munka, jobban gyűlik a pénz, megindul, ott lesz azután szerencse.

Aztán hogy dolgozik maga a bányákba, mikor azt se tudja, milyen a munka. Nem is tud látni a sötétbe, meg elvívte benne, osztán akkor mi les velük.

— Ne haragjál! asszony, a munkáról, mert aho meg értesz. Anyi ezer tudja, mi a

hosszának már haza, ha nem is lesz ház, de legalább ott van a Jullika.

A csillagok nem így volt megírva. Nem gyűlt össze a pénz. Ha megindult a betegség so jótt rájuk, akkor előkerült valami strák, vagy letették a munkából egyiket, másikat és csak nem fízott a pénz, inkább soványodott.

Után már est a hálaadás előtt Sáfáry Pál is, meg a felesége szillett: Góndr Ágnes is. Nem így gondoltak azt, na! Nem lehet így maradt! Itt csak dolgoznak, külsőben, csak semmire megy az idő. Az asszony különösen így ezt igen nagyon. Néha mikor kezdte kapni a dollárokat, kevésbé, úgy öszeszorította a markát, hogy majdnem vérsért ki a tenyeréből a saját körmeitől. Mintha nem is akarta volna soha kieresztani. Mintha mondták volna azoknak a cifrák, kéges papjoknak: komlós pénz, diszón pénz, ha én egyszer megkapnám, miért nem gyűlne meg már ilyen jobban, mikor ládd-e, úgy nyavalyogott utána.

A pénznek azonban nem lehet jóvágya, ki, körömlök, rímámlók, vagyis igen lehet, dehanh hála. Egészen hála, mert azt utat nem fízott. Szerencse kell hozzá, kutyaszerencse, valakieszen, olyan, a milyen a Sáfáryknak nem volt. De azért lehet, majd lesz. Mert hogy forgandó a szerencse, mint a rossz asszony, talán egyszer csak ide is pisant egy, szégyen jümbö-rokka.

Nem érdemes dolgozni, fízatásgegyek lenni — gondolta az életr az asszony. — Lám, másnak garmadában gyűlik a pénz, mi meg épen csak úgy megvagyunk. Nincsen szerencsénk, hiába akar minden.

Boind becsúsz, asszonyi becsúsz — mondta Sáfáry Pál. A sül galambok ugyan hála várt. Után kell menni a szerencsének. Fel kell tölteni, bele kell kapazkodni a szoknyájába, oszt el nem engedni. Elmegyünk egy bányápléze, ott jobban fízott a munka, jobban gyűlik a pénz, megindul, ott lesz azután szerencse.

Aztán hogy dolgozik maga a bányákba, mikor azt se tudja, milyen a munka. Nem is tud látni a sötétbe, meg elvívte benne, osztán akkor mi les velük.

— Ne haragjál! asszony, a munkáról, mert aho meg értesz. Anyi ezer tudja, mi a

ért ne tudnám én is. Én se vagyok rongy ember. Ne félts te engem. Megléd, jól megy majd ott minden, kapjuk a nagy pénzt, oszt, bele a bankba a jobbik felét, aig fordulja egyet a tóbit, kettő is, aztán lassan mellé gyűn a többi. Ha már olyan évet itt elszakítottok, elküldöttünk nagy halba, meg megpróbáltuk is, a mielőtt aszanyosszerű hasznunknak kőllának, kőd-szebbek, ahogy eljöttünk, fela csufjának. Én nem nek háza aszanyén, és meg próbálom a bányápléze.

Igy kerültek le Sáfáryék bányápléze. Ott hagyták a szorgot, az Ágnes Enel bu-gát, meg férjét Bihari Danit, akikkel különben sem voltak jó barátok, az utóbbi években, mert valahogy az asszonyok hiába voltak testvérek, nem fértek valami nagy össze. Mert Bihari Danit egy valószínű dolgot, hirtender volt és igen sok pénzt keresett. Igaz, sokat is költöttek, az asszony se veredte ki a fogát a garasai, az ember is bízott. Irvit, úgy hogy nagyon nem igen volt. De kicsinyt főgőnek volt és mindig fízott, hogy a szerencséből rokonok istenverek idején kibővített kének.

Nohát a nagyzsereget is az csaklondotta két valami nagy kacagásra. Hát keresni kerestek épen Sáfáry Pál, mert azt nem lehet mondani, hogy nem dolgozott volna érten, becsülettel, de talán talonul a dolgot, az volt a bá. Keszlet betegeskedni, hasogatta a lábászárát a fájdalom, mintha éles kést hurigáltak volna benne, néha éjszakánként nem tudott aludni, ilyenkor aztán a munka sem ment jól. Az asszony kapta rendesen, de nem is lehet nagyon hárhoztalni, ha néha-néha beleszaladt a fejébe egy kizándó gondolat. Hogy ez nem jól van sehogy.

Szeretett az embert, amikor hozzáment, különösen, érezen, nagyon, de a betegeskedést kielt utni. Mondogatta is neki, hogy ne dolgozza magát halálra, mert mit ér az egész élet, még pénzzel is, hogyha egészséges lenne. Inkább vigye el az frögé a dollár mind tornásk, Riakvá, meg minden álommal együtt, ami hozzá fűződik, mert mit ér mindez, ha rokkant lesz, mire előző elernék.

Az asszony volt az oka annak, hogy elküldték az első bányápléze, mert ott kapta meg az ember a hasagató fájalmakat.

Sokat dolgozott vizesplébe, attól kapott reumát.

A második plézen jobban ment a munka és jobban érezté magát. Sáfáry Pál is. Csak úgy ezek napok előtt érezté a fájalmakat, de már úgy hozzászokott, hogy ki is csufolta magát.

— már úgy meg éresem az esőt, mint a csap.

A szerencse itt se jött. Leucutak a bányápléze után időre. Egyszer megaladt a munka. Darabig vártak, hogy tán csak lesz valami, az ofon is letettegőtt őket, de aztán kivették kis pénzt a bankból, hogy kifizessék a sőt, aztán mentek tovább.

Már őket két év pergett is az életükben a bányáplézen. Így jutottak el West Virginiába, Blueville-be, ami az asszonyok egy-fájalmak nem tesszék. Nem volt egy szál magyar se a telepén. Ez meg unalmas dolgot az asszony. Nem volt bívali beszélgetés, pletykázás, civakodás. Mert ez is kell az asszonyoknak. Jobb is, ha néha kicsit legyen egy percelt a mérőből a szomszéd asszony. Kevesebb maradt az ura számára. Mert akad még mindenkiben kishagyó adag.

Itt állandó volt a munka, ha nem is volt valami fényes kerület. Sáfáry Pál kimondta a szomszédok, hogy a megmaradt, akármilyen is lesz, mert a sok mufolya csak fel eszt a pénzt, mint a skaka.

De gondolta Sáfáry, majd eljár aszanydóli a szomszédok is. Valt ott egy asszony, nagyon, jóképű, aig volt próát szeszlet és félig-meddig meg is érettegymást. De ennek se örülhetett se káig, mert csak elhurcolkodtak a olaszok jót a helyébe.

Az asszonyt Sáfáryné az első perceltől nem szívhatta. Amire volt is elég. Nagy szája volt rettentően, csak úgy haragot a környék a sok furcsa beszédjével. Aztán meg az arca olyan volt, mint a kesztyű, meg nem, meg a sötét jó vastagon, ha nem a szemöldökét is kormozta. De és hogy ütözködött. Még nem is kellett neki nagyon a meleg idő, be se várta, már úgy kilyanarajta a nyaka körül az egész ruháját, hogy csak az nem nézett bele, aki épen nem

Pedig az asszonyt mindig kizson

Sáfárynének De Ágnes fét tőle. Alig mert kimondani a házból, amikor az asszony szomszédok kint láta a háztól, egyszer meg eldobott a háuk előtt a sárba egy darab unap, de pár lépés múlva úgy megérintett a tőle a gondolatot, hogy hála tessék az olass asszony, hogy visszafordult, telve a papírt és úgy sárban tartotta a tenyerében, amik csak haza nem ért.

Unatkozott Sáfáry Pálné. Már szinte jó is volt, hogy néha otthon maradt az ura a fájalmával, bár nem igen beszélgethetett vele, mert olyankor az alig mondott egyebet, minthogy jaj meg úgy vagy újj.

Sokát ült az ablaknál és nézett ki a levegőre. Néste a telepet, pedig sok szál vald nem volt rajta. Ismert már minden hálat minden embert, épen csak hogy idegen maradt neki ott minden. Hányzást váltott, vagy valaki. Unalmas volt az élete, egyedi volt.

Nagyon el is ségelyte magát, de egyszer ahogy az ura az Ágnyon nyágyécselt és kegyezte magát sáborasszal, eszébe juttott neki a fájla. Ahogy az utolsó napja láta. A föld, ahogy a sok ember intetgetett a néket. Így az ember, amit nem fízott.

A Kiscester Mihály. Ahogy ott állt igen egyenesen és érden a sőt napban, a megleben, barnán, mint egy szál. Megint újra forró lett a homlok, mint akkor és újra úgy gondolt rá. Már épen nevetni kért, andig, hogy a sőt volt, amikor visszarajzolta ide, az amerikai élethe az ura jajgatása.

— Mit csinál más asszony — gondolta magában, — ha elvégre a dolgot.

Nézett ki az ablakon és néste a kislát, mintha mindig szeretne látni, hogy megindja, meglesse, mit csinálnak az asszonyok.

— Gyerek kék lenné — mondta az ember — azzal el nem foglalta.

— Menjen már véle boldons, meg mitől nem beszél őreg napjaira, mikor ilyen gőgös.

Ekkor Sáfáry Pál harsmhatott éres volt, a felesége meg harsmte. Kedetnek jó körülöbözött volt köstök, egyházasok illetek, de közben az asszony kivághatott, a térr meg elbetegkedett.

(Folytatás következik)

Személetek Figyelme! Dr. HOITASH J. FRIGYES SZEMOVSZ Wian (Bécs) 206, Amerikai Huntington, W. Va. SUMMIT BUILDING HÍVATALOS ORÁK: Délelőtt 9-12-ig, Délután 1-4-ig. 704 FOUR AVENUE. MAGYARUL IS BESZÉLNEKI

KÉT SZTRÁK KANASBAN.

A Young Coal Company No. 2 bányájában Weir közelében Kanassában két hónap óta foly a strák, mert a társaság a szervezet tiltakozása ellenére felvett új embereket, ahelyett, hogy a régen ott munkára váró embereinket adott volna munkát.

A strák végül is a bányá-

szok gyűlölmével végződött és a társaság elismerte annak az állapothatnak a jogosagát, hogy a munka megindulása alkalmával először azok jussanak munkához, akik már ott dolgoztak és akik a munka csökkenése folytán el lettek küldve és akik ott a munkára várakoztak.

A másik strák a Western Coal & Mining Company No. 21 és No. 18 bányájában tört ki. A strák oka az, hogy a társaság a lövőszár által indokoltatlannal felemelte, annak érdekében, hogy a szervezetelt költözésében meg volt ponton határova, hogy mennyit vonhat le.

A társaság azzal védekezett, hogy egy másfajta lövőszár adott és az drágább, azonban a bányászok nem fogadták el a társaság védekezését és azt követelték, hogy a régi áratk számítssa a lövőszár.

A strákjok egyelőre még folyik mert a társaság nem akar engedni állapothatból. A bányászok pedig nem hajlandók az eddigi áráknál többet fízteni.

LEÉGTE SZÉNÁLLÍTÓ HALÓ.

A rocklandi kikötőben, Maine államban egy szénáállító hajó "Richardson", mely a Philadelphia & Reading Coal Company tulajdonosa volt, kigyulladt és már a tűz azonosan szétterjedt, mint silvett eloltani.

A hajó felszálltak a hatalmas lángok és pár perc alatt égett az egész alkotmány. Mikor aztán a hajó oldalt is kilejtette a tűz, a víz behatolt a hajóba és így elcsúszott az éggő hajó.

MÉRGEZ GÁZOK MEGFOJTOTTÁK.

Chas. Anderson bányász lelozta a szénát szorgalmasan az O'Fallon, Illinois bányában.

Egy nagyobb darab szénát bontott ki a szénbőről pikfével, mikor a szén mélyebb rétegből észrevétlenül carbonhidrogént adott ki, ami lassan elhatárolt a bányát, ami a becsüvölt mérgező gáztól öszeszett.

Miro bajtársai keresédsere indultak, már holtan találták. Megfojtotta a becsüvölt mérgező gáz.

FLORIDA MAGYAR FARMER ÉRTESÍTŐ

Küldi: FATHER GROSS — floridai telefón

Jöjjön Floridába

Florida ma az Egyesült Államok gyönyörű — az egyedül álló, melyet két oldalról mos a tenger — az Oceán és a mexicói óceán. Itt semmikor sávosan el, csak örökös nap sugaras tavasz — ide menekül a röglet hűdige és fagyja elől az érvé a nép, vonatokat, autokat, sőt már aeroplánokat is. A betegét ide küldi le az orvos, hogy egészségesen visszatérjen. A gazdag ide jön ültetni — a szerény ember ide jön jómódú letenni, a jómódú itt keresi gazdagságát. De ami a legjobb hír az olvasónak, az hogy Florida farmára szed az északi farmer, a gyári és bányamunkás. Miert?

Mert míg hazánk hat hónapát fagy és

FLORIDÁBAN 5 AKER TELJESEN ELEG A MEGLÉTELHEZ.

A floridai életkörülmények a telebén tartásra, csirke tenyésztésre. Két hely, más hely, a legnagyobb számú családok is bőségesen jótételek, ugyasól, ugyasól, telebén-változva fűrészt.

Isen is, de hol lehet a legkedvezőbb elhelyezkedni? Mire fel fordulnia, hogy ne csapdák? A legkedvezőbb elhelyezkedés, az a FATHER GROSSHOZ.

Rev. Francis Gross, Kiszimie, Florida, P. O. Box 574.

Irád meg őszintén, milyen farmát óhajtasz? Ahol te gazdálkodni, csirke tenyésztésre akarsz foglalkodni, avagy narancs vagy banánok fízott akarsz? Mivel vagy nyere földet? Irád meg őszintén mondd, minél rendeztebb, hogy vagyon kiépésednek megfelelő tanácsot adhassak. De

Rev. FRANCIS GROSS, floridai telefón Chamber of Commerce épületével szemben.

Kiszimie, Florida.

Deardorff-Sisler Co. HUNTINGTON'S STYLE CENTER 222-24 NINTH STREET

AMIT MARY JANE MOND.

En személyesen vásárolok Önnek. En nagyon jól tudom, hogy kell menni azért, amire Önnek szükség van. Nincs szükség idővesztésre, nincs szükség fáradságra. Hosszu éveken át tanulmányoztam, hogy mit kell kordani és hol kell kordani. Ez Ön tudja azt, hogy a DEARDORFF-SISLER Store mindenkor el volt és el lesz látva a legjobb árukkal, mert jelszavunk: "Értékesebb ár, jobb ár."

Ez a store valóban a legelőnyösebb bevásárlási hely.

Egy store új árukkal és újabb kedvezőbb árukkal. Szolgálatára készen

DEARDORFF-SISLER CO. HUNTINGTON, W. VA. 424—34 9th Street

Tökéletes borotválás

Hisztott minden nap, ha van Önnek időnket pengeje. Azonban csak egyetlen egy borotva — a Valet Auto-Stop Razor — feni ki a saját pengét.

Valet Auto-Stop Razor — Önmagát feni

Mi bajtársai keresédsere indultak, már holtan találták. Megfojtotta a becsüvölt mérgező gáz.

MAGYAR Bányászlap

HUNGARIAN MINERS' JOURNAL

HIMLerville, KENTUCKY.
Sürgyelem — Telegram: Miners Journal, K. V. Va.
Telephone: Kermitt V. Va. No. 7.

As egyedi magyar bányászati és Együttműködés.
The Only Hungarian Miners Journal in the United States.

Előfizetés: Az Egyesült Államokban \$2.00 — Magyarországra \$3.00
Sürgyelemi Rata: In the United States \$2.00 — Hungary \$3.00

Magyarul Minden más nyelvben. — Published Every Thursday.

ANDREW FISHER, Editor.

Magyar Bányászati Lapok, hírvételek, bányászok.
The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners
by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Himlerville, Ky.
Under the Act of March 3, 1879.

DEPORTÁLÁS EGY OLAZS Bányász

aki négy évvel ezelőtt jött Amerikába, mert a kőnek terhére volt.

A bányász két évvel ezelőtt szerencsétlenül érte munkája közben, a Pershing bányában, Iowában, egy hatalmas kőest saadt rá, amifolgyva életére munkatársának.

Két éve húzott segélyt, mert hiszen a szerencsétlenség hiányában nincs és munkatársai érte is a törvények értelmében segélyt járt neki.

A munkatársai bányász azonban az állam terhére vált, mert hiszen segélyt kapott az államtól és miután egész életére nyomorék lett, nincs is kilátás arra, hogy valaha is, saját munkájával tarthassa fenn magát.

Az államnak pedig nincs szüksége olyan emberekre, akik segélyre szorulnak a bevándorlói törvények értelmében, ha az első öt évben, bármily okból is segélyre szorulnak, deportálhatók a bevándorlók.

Ezt a rendelkezést alkalmazták Dominico Augustino olasz munkás, amikor kimondták rá az ítéletet, hogy deportálni fogják.

A törvényeknek eleget tettek, amikor a deportálási végzés kiadták, de valjón elég tettek-e az emberiségnek is együttjárni. Augustino egészségesen, munkakezdőre lépett át a Szabadság, Egyenlőség és Testvériség zászlaját. Dolgozott és dolgozni akart. Hogy munkája közben szerencsétlenül érte, hogy most tragikusan tehetetlen volt, hogy nyíltan lett a munkás társadalom tetején, nem az ő hibája és talán, ha igazságosak akarnak lenni, annak a társadalomnak kellene gondoskodni róla, melyért feláldozta életét. Talán illene gondoskodni arról a munkásról, aki a munka baccetén vált nyomorúvá.

De ez nincs a törvényben előírva és azok a szakszervezetek, amelyek Augustino ügyében döntöttek, nem nézték azt, hogy most mit tege Ollaszország a kivándorlói fálval, és mi az ország gazdaságának áldozta fel testi és lelki, nem törődtek azzal, hogy már most mielőtt fog megélni a nyomorúvá vált ember régi háziállat, ahonnan azért jött ki, mert talán teljes munkakezdés mellett sem tudta megélni. életet teherment és eljött ide, abba az országba, amelyről azt hallotta, hogy itt megbecsülők a munkások, itt megbecsülők a munkák.

Most láthatja aztan Augustino, hogy itt csak profi és a munkásemberek, akik veretékkel szolgálnak a tőke profit előréte, és azonnal feleslegesnek válik, mielytől nem kéne kiengedni a tőke nyereségéig.

Valahogy egy éreket magát Augustino, mint a kifacsart citrom éremé, ha gondolkodik tudta, megbecsülők, amik ki lehet facsarni, és eldobják, ha már nincs mit belőle kifacsarni.

szent LOPIOTT két FIAT és AGYONLÖTÉS OKOT

amint valószínű a szakmánnyal az egyik New Yorkban lévő szénárktól kerülésen keresztül mástak.

A vizsgálattal megindulták, hogy ki a hibás, az éjjeli őrs-e, ki talán túlbiztoságosban lőtte agyon a fiukat, vagy a fiuk, akik talán az éjjeli őrs feloszlatására nem álltak meg.

Szakmáira fogak el évente gyermekeket New Yorkban, mert a szénállományi vonatokról, a szénárktokról, a szenes kocsikról lopkodják a szén.

Ezek a gyermekek talán nem is nagyon érik meg, hogy miért börtön, ha az elvisek szénüknek egy pár márkát szénen onnan, ahol garmadával áll a szén. Talán nem tudják felfogni egész, hogy lehet az, hogy ők és hozzátartozók fagyoskodnak a hidegben, mikor mindentől hiálják, hogy sok a szén, olyan sok, hogy nem is érdemes termelni és munkanélküli vannak a bányászok ezzel, mert nem kell a szén. Neki még sem fog, neki mégis bírnia kell vetelemi, ha egy kisűtől fel akarják jelengetni a hidegben eltermett testüket. Mert az éjjel őrs árákat a ki embeinek nem tudják megfizetni, pedig egyetlen egy embernek sem kellene tőlen fagyóan lenni, olyan bőségesen találhatók az Egyesült Államok földjén a szén.

A két fiú életétől halott, mert megsejtették a magánulaton szénregett, mely lehetett testi, hogy milliók fagyoskodnak azért, hogy egy pár ember milliókat keresen főlhottak árákon. Ki a bűnös?

Bűny megvan, hogy egy árszék, nem a két fiú, de nem is az őrs, aki bellette a fiukat, hanem a bányászok és az északkeleti, de legfőképpen a társadalmi rendszer, mely lehetővé teszi, hogy milliók tömegesen szenvedjenek, nélkülözzenek, hogy néhány száz vagy ezer ember a saját javára szakmányolhassa ki az egész emberiséget megillető jövedelmek.

Ez a szén, melynek áldat, fölveti kellene fakasztani mindenkire, újabb és újabb vértömlőket lesz pipára festve.

Mit láttam Floridában?

Bevallom tisztán, hogy mostani Floridai utam előttem a nagyobb várakozással néztem, mint amikor először mentem oda.

Egyen azokban a napokban, amikor utazni készültem, legelőször bejártam és dolgoznom kellett az ország különböző pontjain a nyilvánvalóan megrendelésre készült Floridia állam cikkek, melyekből az kellett következtetnem, hogy ott minden megváltozott azóta, hogy ott jártam.

Azt kellett hinni, hogy mit a tavaszi látnak, gyönyörű városokat, maranokokat, ültetvényeket valami titokzatos erő elűntette onnan és nem maradt azokból csak szilvák, macskák, árterületek.

Válj igaz, hogy Floridia igen feltámasztó része még ma is mozdok és árterületek, de elfoglaltan emberek által nem láttak azokat a gyönyörű maranokokat, ültetvényeket, melyek minden cikkesz dacsra — megvágnak Floridiában.

Kissimbeebe vitt az állam először, hogy Gross Perenc telet megtekintsem.

A város ma körül, de forgalmak és 18 milliónyi van onnan Orlando — ami Floridia egyik fővárosa, mert először utaztam ott — mely talán a világ legrészese, legforgalmasabb városa. A forgalmak nem a real estate forgalmat értim, hanem a városnak részene megalapozott nagy kereskedelem van.

Egyébként Kissimbeebe is van packing ház, ahol személyesen jártam és ott helyben is értékesíthetik a farmok terményeit.

Gross Perenc farmján Kissimbee körül vannak. Legelőször a Budapest név telet látogattam meg, melynek minden farmja is elvett. Egy család lakik meg csak ott Mr. Gunther, a többiek mostanában késnek oda a városba. Mr. Gunthernek meglehetősen és grapefruit farmla van. A város még csak fejlődésben van, de a grapefruit már szedők. Kicsinybeni eladásban 1 dollár 25 centet kap érte tulajterét. A narancsok mellett most tillet a paradicsom palánkja, a tél paradicsom termését ki az árákat fiesznek.

Budapest telefőli most messze van a Rákóczi telep. Ez a terület eddig nem volt művelve. A falu van szántva, ültetése ökológusai. A hátra a Schinzel Creek, azelőtt farsa veret a közeljövőben azonban arháztatók lesznek.

Ugyancsak a Schinzel Creek mellett van a Hunyadi telep, melynek egyrészt már művelés előtti tulajdonosa. A régi angol farmerek azonban igen kezdetleges gazdálkodást folytattak, csak annyit földet vetettek, csak annyit földet vetettek, csak annyit földet vetettek, csak annyit földet vetettek.

Ugyancsak a Schinzel Creek mellett van a Hunyadi telep, melynek egyrészt már művelés előtti tulajdonosa. A régi angol farmerek azonban igen kezdetleges gazdálkodást folytattak, csak annyit földet vetettek, csak annyit földet vetettek, csak annyit földet vetettek, csak annyit földet vetettek.

Ugyancsak a Schinzel Creek mellett van a Hunyadi telep, melynek egyrészt már művelés előtti tulajdonosa. A régi angol farmerek azonban igen kezdetleges gazdálkodást folytattak, csak annyit földet vetettek, csak annyit földet vetettek, csak annyit földet vetettek, csak annyit földet vetettek.

Ugyancsak a Schinzel Creek mellett van a Hunyadi telep, melynek egyrészt már művelés előtti tulajdonosa. A régi angol farmerek azonban igen kezdetleges gazdálkodást folytattak, csak annyit földet vetettek, csak annyit földet vetettek, csak annyit földet vetettek, csak annyit földet vetettek.

Ugyancsak a Schinzel Creek mellett van a Hunyadi telep, melynek egyrészt már művelés előtti tulajdonosa. A régi angol farmerek azonban igen kezdetleges gazdálkodást folytattak, csak annyit földet vetettek, csak annyit földet vetettek, csak annyit földet vetettek, csak annyit földet vetettek.

En magam voltam a tanács, hogy ki Kuntz József farmján nem tudtak úgy szántó gépet kapni arra az időre, mikorra ígérték. Mr. McAnnins, Gross Perenc angol farsa, aki a magyaroknak dicsáite jó barátja, még abból az időből, amikor Morgantown, W. Va.-ban bányáértékelte volt, a dupla árt ígérték a munkáért a gőze tu hájalmának, csak hogy ígérték be tudta tartani.

Fárjárnak az új telepeknek minden dolgukban. Nem sajnálják a fáradságot, költségét. Ez így aztán eldöglettek lesznek Gross Perenc telepelei.

A földök, amiket eladtak, kevés munkával meg fogják hozni a magyaroknak a szükséges megélhetést. Floridiában a dolgozni kell azonban és oda senki olyan szándékmal nem menjen, hogy ott a napigazságot megfogja fogják minden adu-ki adni a természet. Ez az lemezy, a kezdet néhezégre, kényelmeléseire is számítson. Hiszen az életben minden megváltozott néhezégre jár a kezdés, hogyne lenne bá nemde egy teljesen új világban, teljesen új mesterségek kezdeni válnak.

De a kezdet néhezégre, kényelmeléseire is számítson. Hiszen az életben minden megváltozott néhezégre jár a kezdés, hogyne lenne bá nemde egy teljesen új világban, teljesen új mesterségek kezdeni válnak.

De a kezdet néhezégre, kényelmeléseire is számítson. Hiszen az életben minden megváltozott néhezégre jár a kezdés, hogyne lenne bá nemde egy teljesen új világban, teljesen új mesterségek kezdeni válnak.

De a kezdet néhezégre, kényelmeléseire is számítson. Hiszen az életben minden megváltozott néhezégre jár a kezdés, hogyne lenne bá nemde egy teljesen új világban, teljesen új mesterségek kezdeni válnak.

De a kezdet néhezégre, kényelmeléseire is számítson. Hiszen az életben minden megváltozott néhezégre jár a kezdés, hogyne lenne bá nemde egy teljesen új világban, teljesen új mesterségek kezdeni válnak.

De a kezdet néhezégre, kényelmeléseire is számítson. Hiszen az életben minden megváltozott néhezégre jár a kezdés, hogyne lenne bá nemde egy teljesen új világban, teljesen új mesterségek kezdeni válnak.

De a kezdet néhezégre, kényelmeléseire is számítson. Hiszen az életben minden megváltozott néhezégre jár a kezdés, hogyne lenne bá nemde egy teljesen új világban, teljesen új mesterségek kezdeni válnak.

De a kezdet néhezégre, kényelmeléseire is számítson. Hiszen az életben minden megváltozott néhezégre jár a kezdés, hogyne lenne bá nemde egy teljesen új világban, teljesen új mesterségek kezdeni válnak.

De a kezdet néhezégre, kényelmeléseire is számítson. Hiszen az életben minden megváltozott néhezégre jár a kezdés, hogyne lenne bá nemde egy teljesen új világban, teljesen új mesterségek kezdeni válnak.

De a kezdet néhezégre, kényelmeléseire is számítson. Hiszen az életben minden megváltozott néhezégre jár a kezdés, hogyne lenne bá nemde egy teljesen új világban, teljesen új mesterségek kezdeni válnak.

De a kezdet néhezégre, kényelmeléseire is számítson. Hiszen az életben minden megváltozott néhezégre jár a kezdés, hogyne lenne bá nemde egy teljesen új világban, teljesen új mesterségek kezdeni válnak.

De a kezdet néhezégre, kényelmeléseire is számítson. Hiszen az életben minden megváltozott néhezégre jár a kezdés, hogyne lenne bá nemde egy teljesen új világban, teljesen új mesterségek kezdeni válnak.

De a kezdet néhezégre, kényelmeléseire is számítson. Hiszen az életben minden megváltozott néhezégre jár a kezdés, hogyne lenne bá nemde egy teljesen új világban, teljesen új mesterségek kezdeni válnak.

De a kezdet néhezégre, kényelmeléseire is számítson. Hiszen az életben minden megváltozott néhezégre jár a kezdés, hogyne lenne bá nemde egy teljesen új világban, teljesen új mesterségek kezdeni válnak.

De a kezdet néhezégre, kényelmeléseire is számítson. Hiszen az életben minden megváltozott néhezégre jár a kezdés, hogyne lenne bá nemde egy teljesen új világban, teljesen új mesterségek kezdeni válnak.

De a kezdet néhezégre, kényelmeléseire is számítson. Hiszen az életben minden megváltozott néhezégre jár a kezdés, hogyne lenne bá nemde egy teljesen új világban, teljesen új mesterségek kezdeni válnak.

De a kezdet néhezégre, kényelmeléseire is számítson. Hiszen az életben minden megváltozott néhezégre jár a kezdés, hogyne lenne bá nemde egy teljesen új világban, teljesen új mesterségek kezdeni válnak.

De a kezdet néhezégre, kényelmeléseire is számítson. Hiszen az életben minden megváltozott néhezégre jár a kezdés, hogyne lenne bá nemde egy teljesen új világban, teljesen új mesterségek kezdeni válnak.

De a kezdet néhezégre, kényelmeléseire is számítson. Hiszen az életben minden megváltozott néhezégre jár a kezdés, hogyne lenne bá nemde egy teljesen új világban, teljesen új mesterségek kezdeni válnak.

De a kezdet néhezégre, kényelmeléseire is számítson. Hiszen az életben minden megváltozott néhezégre jár a kezdés, hogyne lenne bá nemde egy teljesen új világban, teljesen új mesterségek kezdeni válnak.

De a kezdet néhezégre, kényelmeléseire is számítson. Hiszen az életben minden megváltozott néhezégre jár a kezdés, hogyne lenne bá nemde egy teljesen új világban, teljesen új mesterségek kezdeni válnak.

De a kezdet néhezégre, kényelmeléseire is számítson. Hiszen az életben minden megváltozott néhezégre jár a kezdés, hogyne lenne bá nemde egy teljesen új világban, teljesen új mesterségek kezdeni válnak.

De a kezdet néhezégre, kényelmeléseire is számítson. Hiszen az életben minden megváltozott néhezégre jár a kezdés, hogyne lenne bá nemde egy teljesen új világban, teljesen új mesterségek kezdeni válnak.

De a kezdet néhezégre, kényelmeléseire is számítson. Hiszen az életben minden megváltozott néhezégre jár a kezdés, hogyne lenne bá nemde egy teljesen új világban, teljesen új mesterségek kezdeni válnak.

De a kezdet néhezégre, kényelmeléseire is számítson. Hiszen az életben minden megváltozott néhezégre jár a kezdés, hogyne lenne bá nemde egy teljesen új világban, teljesen új mesterségek kezdeni válnak.

KÖRUTAZÁSI IEGYER LESZÁLLÍTOTT ÁRON

Az utazók számára a legkényelmesebb és legbiztonságosabb módja a utazásnak a KISS EMIL BANKHÁZA által szervezett körutazás.

\$192.50

NEW YORK, BUDAPEST ÉS VIZSZA (2. osztály).

United American Lines

35-39 Broadway, New York.

KISS EMIL BANKHÁZA

A Magyar Királyi Postakasszék pénztárá képviselője

As Északamerikai Egyesült Államok területén

UJ CIMUNK

Fourth Ave. at 9th St. NEW YORK

ALAPTITVA 25 ÉV ELŐTT

ÉKSZERÜZLET

Williamszónban és vidékén.

Mi a legjobb árú adtuk előzőbb mint bárhol.

Orvályálással is foglalkozunk

R. AUKENTHALER & CO.

WILLIAMSON, W. VA.

Ékszerüzletünk előtt egy nagy áru van feliditva.

Aki nálunk vesz, jól és olcsón vesz.

Dr. O. M. WHITT

Legjobb Dr. W. F. McCoy úsda.

AMERICAN TAILORING COMPANY

Day & Night Bank Building WILLIAMSON, W. VA.

RUHÁT el csináltatunk, ahol 36 SÚT árúak és készletek készíttatnak

27.50-101.45.00 DOLLÁRIG.

Elsőrangú finom ruhát csinálunk.

Miért küldi máshova pénzt

MI UGYANOLYAN ÁLLAMI FELÜGYELET ALATT VAGYUNK, MINT A NAGY VÁROSI BANKOK

MADISON NATIONAL BANK

ALAPÍTÓK .. .. \$100,000.

TARTÁLELŐKÉK ÉS NYERESÉG

ALAPOK .. .. \$100,000.

MADISON, WEST VIRGINIA

A. W. COX

DEPARTMENT STORE

MADISON, WEST VIRGINIA

A LEGKÖNYÖB MÍNŐSÉGŰ ÉS ELŐRENYÜ SZABÁS RUHÁK RÉSZTÁK ÉS NŐK RÉSZÉRE, VALAMINT GYERMEKEK SZÁMÁRA.

Nálunk a legjobbat a legolcsóbb áron veheti meg.

RŐPÓS ÁRU, KARTONOK ÉS RUHÁZSZÖVEGTER, minden a legjobb minőségben megérhető áron.

Jöjssön el és vegyen nálunk, jól és olcsón kap.

ISMET MEGJELENT AZ 1925. ŐSI VIRÁGHAGYMA ÁRJEVEZÉKÜNK.

Az ősi ültetési alkalmas TULIPÁN, JACINT, NARCISSZUS, KÖRÖKZS ÉS TÖBBFÉLE VIRÁGHAGYMA a legnagyobb választékban, ugyancsak GYÜMÖLCS ÉS DISZFÁR, ROZSÁK ÉS SZÖLLÖK.

Mindeztől, egyenként és az egész kert számára is megkaphatók a legolcsóbb árakban. Iradjon meg a KISS EMIL Banknak. Tesztet írni. Cím:

KÁLLAY BROS. CO.

PAINESVILLE, OHIO

BAJ VAN MEGINT BELGHIMBAN

lap Nyomdája
KENTUCKY

AMKOR MÉG ASSZONYOK IS DOLGOZTAK A Bányákban...

Éves 100 éves bányászasszony visszakereszteléséről. — 4 és 5 téli pence fizetés egy napl munkáért. — A női munka kiszorítása a bányákban.

Mrs. Mary Sinett bányászasszony most töltötte be a 100-ik születési napját Roch. Walsheben, Angliában és ez alkalommal visszakeresztelték azokra az időkre, amikor még az angol bányákban asszonyok és lányok is dolgoztak.

Mrs. Sinett bányászasszony elmondta, hogy az apja a bányák volt Walsheben és az anyja is. Így született bányász családban. Már neki is segíteni kellett apjának a bányában és apja is szelvényező, szelvényezőnek a kalmata és az volt a dolga, hogy a bányások kezére hozza mindent és anyjának segített a szelvényezésben.

Akkor az időben ugyanis a bányákban Angliában asszonyok is dolgoztak és az volt a teendőjük, hogy a férfiak által kitermelt szén, melyet kosszaraknak, a bányából felhozzák. Köszön segített a szénnek a kosszarakhoz. A férfiaknak a dolga volt, a szénket kifejtették és minden éjszaka munkát végeztek a bányákban.

Az asszonyok abban az időben a férfiak keresztetérték egy harmadát kapták csak, és mit utána az időben Angliában egy bányász nem keresett többet napi 48-70 penceért, így bizony a bányászasszony sem kapott többet, mint 20-30 pence. Ekkor is kevesebbet kapott egy bányászasszony, akiknek egy napi fizetése 4-5 pence rugott.

Mrs. Mary Sinett legszebb leányveit a bányában töltötte és már 6 is cipelte a szénkosarat a hátán mikor férjhez ment egy bányászhoz.

A férjhez menetele név nem sokat változott sorsa, csak annyit, hogy amíg addig asszonyként segített, most már a férjével együtt dolgozott.

A bányások sorában csak lassan-lassan vált a változás és hosszú évek teltek el, már ottan csendes volt Mrs. Sinett, és még mindig napról-napra lementek urával együtt a bányába.

Akkor még nem volt a bányásoknak olyan kényelmes villágított eszközök mint manapság.

Ötvenéves járt a bányában és bizony a mécses nem igen világított messzebbre az őrányál. De a szelvényező később nem volt és azért a bányászasszonyok készenre néhez volt a fulladt levegőben dolgozni. A lányok

is ennek folytán veszélyesebbek voltak, mert a gáz nemcsak asszonykitermelt kőnyéből, de a szelvényező hállyá miatt meg is maradt a bányában.

A rossz világítás, a szellőtetés hiánya bizony sok áldozatot szedett és emellett járult a női munka munká, mert akkor még a bányászasszonyok nem voltak olyan fokon mint manapság és a bányások úgy szedték a kőmvellet kellett kigazartni a szénnek a földből.

Ekkor járult még az akkori gazdasági helyzete a munkásságának.

Testestől elkelték ki voltak szelvényező a munkásságának és amit a munkások parancsoltak annyit úgy kellett lenni, mert a törvények mind csak a munkás kötelességéről beszéltek, hogy a munkások ennek ellenében is lehetne, arról akkor nem esett.

Igazi állást sorban éltek akkor a bányások. Reggel korán munkára kellett menni és késő este csak hazatértek a bányából, az este szemben azonban csak annyit kaptak, hogy reggel a munkánál újabb megkezdhesse.

Csak nagyszórák, a munkásság hatalmas öregezésével, mikor a munkásság szervezkedni kezdett, viták ki maguknak előbb kevesebbet, majd mind több jogot, annyira, hogy legalább elismerték azt, hogy a munkásság joga van a munkásságot oly bért követelni, amilyen az adott viszonyoknak megfelel és ha nem teszik neki a munka, jogában áll odább menni.

Mikor már ennyire jutottak, akkor a bányások megkezdtek a harcot a női munkának a bányából való kiszorítása érdekében.

Biztonság tartott a mozgáson, melynek célja volt, hogy a bányászasszonyt visszakeresztelték a bányákban és az ősi hivatásának, és az ősi hivatásuk keretében került, míg a bányászok kényesítették arra, hogy az elsőbb női munkásokról lemondjanak és meg a törvényt tiltotta el azt, hogy a bányákban asszonyok alkalmazzanak.

Csak akkor maradt ki Mrs. Sinett a bányából és kezdett életről erről egy kis "farnak" a munkásság keretéből a "lakított" voltak el. Most má megkönyösített a sorsa és a farm munká jó hatással volt rá mert az időb bányászasszony apja is kisbányászmunkás volt, és kisbányászmunkás volt, és kisbányászmunkás volt, és kisbányászmunkás volt.

Ötvenéves járt a bányában és bizony a mécses nem igen világított messzebbre az őrányál. De a szelvényező később nem volt és azért a bányászasszonyok készenre néhez volt a fulladt levegőben dolgozni. A lányok

A HIDEG IDŐJÁRÁS EGY KISSÉ MEGJAVITOTTA A SZÉNKERESLETET EURÓPÁBAN

Hosszú hónapok óta a legvalószínűbb helyzetben van egész Európa széntermelése. A bányák egymástán összekötve, még az esetben sem lehet állni az üzemelésük, ha a kereslet a mai méretekben megmaradna.

Ezt mutatja az, hogy a kereslet növekedése dacára nem emelkedtek az árak, sőt az ipari szén tonnája két frankkal esett a múlt heti vérsenye folytán.

Franciaországban is egy nagy éves enyhülést mutat a szénárak, ami a német reparációk ellen elmaradásának tulajdonítható. Bár a franciák a németekkel kötött szerződésük értelmében egy bizonyos mennyiséget "szabad szén"-nek engednek be Németországba, és azonban azért nem bír nagy jelentőséggel, mert viszont azt is kikötötték, hogy az ilyen német szént frizetendő összeget a jövőre fel kell beszámítani. A németek az 1923-iki ugyanezen időpontban kitermelt mennyiség két harmadának felel meg. Ez a tény legjobban bizonyítja, hogy a nagyobb kereslet dacára, még mindig nagyon mélyen alatta áll a normálnak.

Ugyancsak javulást mutat a belga szénipar helyzete is, bár korántsem annyira, hogy azt jelentősen lehetne tekinteni. Belgiumban is ezerszáza van munkanélküli a bányások

és miután az országban nagy szénkészlet van felhalmozva, még az esetben sem lehet állni az üzemelésük, ha a kereslet a mai méretekben megmaradna.

Ezt mutatja az, hogy a kereslet növekedése dacára nem emelkedtek az árak, sőt az ipari szén tonnája két frankkal esett a múlt heti vérsenye folytán.

Franciaországban is egy nagy éves enyhülést mutat a szénárak, ami a német reparációk ellen elmaradásának tulajdonítható. Bár a franciák a németekkel kötött szerződésük értelmében egy bizonyos mennyiséget "szabad szén"-nek engednek be Németországba, és azonban azért nem bír nagy jelentőséggel, mert viszont azt is kikötötték, hogy az ilyen német szént frizetendő összeget a jövőre fel kell beszámítani. A németek az 1923-iki ugyanezen időpontban kitermelt mennyiség két harmadának felel meg. Ez a tény legjobban bizonyítja, hogy a nagyobb kereslet dacára, még mindig nagyon mélyen alatta áll a normálnak.

Ugyancsak javulást mutat a belga szénipar helyzete is, bár korántsem annyira, hogy azt jelentősen lehetne tekinteni. Belgiumban is ezerszáza van munkanélküli a bányások

és miután az országban nagy szénkészlet van felhalmozva, még az esetben sem lehet állni az üzemelésük, ha a kereslet a mai méretekben megmaradna.

Ezt mutatja az, hogy a kereslet növekedése dacára nem emelkedtek az árak, sőt az ipari szén tonnája két frankkal esett a múlt heti vérsenye folytán.

Multkor megirtuk, hogy több

bajorkomány orosz szén érkezett francia kikötőkre, amit az oroszok jóval olcsóbban kínáltak, mint akár az angol, akár a francia, vagy német szén árak.

Ugy látszik, hogy Oroszország mégis rendelt tudta széntermelését, mert most már szerte Európában mindentől megjelent az orosz szén és Olaszország, Görögország, Törökország is, nagyobb tételekben vásárolt orosz szén. Sőt egy nagyobb szénállomány Ausztriába is jutott.

Miután ezek az államok legnagyobbszámú angol és német szén vásárlókat eddig, az orosz szén megjelenése súlyos problémát elő állította az angol és német bányákra.

Ha felvesszük az orosz szénre a versenyt, úgy olcsóbban lehet nekik adni a szénüket, mint a többi az orosz szén kerül, és az esetben, mivel a profitból nem akarnak engedni, valószínűleg megint a bányászok által próbálják lelejté válni, ami megvárhatja a nagy fűrészeléssel leghalmozott békát a munkássákkal. Ha pedig nem hajlandók olcsóbban adni az orosz szén versenye dacára, sem a szénüket, úgy ki vannak téve annak, hogy elvesztik az export, fűrészelést, mert a külföldi fogyasztó nem lesz hajlandó nagyobb árat fizetni az angol vagy német szénért, ha ugyanazt a minőségű szén az oroszoktól olcsóbban kaphatja meg.

Ugy Oroszországból belföldi fogyasztású mennyire elégítik ki az orosz bányák, arról nem érkezt hiir.

A Magyar Bányászlap

az amerikai magyar bányások egyetlen lapja, melyből megtudhatja, HOL MEGY JÓL A MUNKA, HOL KERESNEK Bányászokat.

A Magyar Bányászlap

minden dolgában tanácsot szolgál, minden ügyét díjmentesen elintézi. A szolgálatokról soha senkiől egy centet se fogadtunk el és nem is fogunk elfogadni.

Semmi egyebet sem kérünk ezért, minthogy ha teljesít elintézt és dolgozik, újítsa meg előfizetését és ha lehet

SZEREZZEN ÚJ HIVEKET LAPUNKNAK

Ha Ön szerez lapunkra új előfizetőket, azért ajándékban részesítjük, melyről bővebbet az 7. oldalon megjelenő hirdetésünkben találhat

A Magyar Bányászlap

előfizetési ára egy évre 2 dollár. Jugoszlávia, Románia, Bulgária 3 dollár. (Magyarország területéről elküldésért ki van tilva a Bányászlap.)

Cím:

Magyar Bányászlap
Himlerville, Kentucky

Himler Márton Hetilapja

Es az újság minden hét szombatján jut el az olvasóhoz és előfizetési ára egy évre két dollár.

Es az újság nem egy csoport embernek a lapja lesz.

Minden Amerikában élő magyar ember megtalálhatja benne azokat a közleményeket, amelyek érdeklik; mert olyan kérdésekkel fog és a lap foglalkozni, amelyek belevalának mindannyiunk kenyerébe, életébe.

HIMLER MÁRTON HETILAPJA

neve az újságomnak. Azért ez, mert abból az eleveneséből látni fogják a lap programját Amerika magyarjai.

Látónk kell ebből az eleveneséből, hogy milyen lesz a lap politikája és tránya, hogy milyen lesz annak szökeimódása és hogy milyen érdekes lesz az újság általában.

A lapot leginkább magam írom a nem rejtek semmit soha a véka alá. Less azonban benne egy "SZABAD FÖRUM", ahol minden írt tudó ember megírhatja mindazt, amit meg akar majd írni. Akár egyezik az az véleményemmel, akár ellenkezik.

Az első számból kérhet mutatóványzatot és megnevelhet, hogy érdeklő-e Önt ez az újság.

A Himler Márton Hetilapjának legközelebbi számai a következők és dekes írásokat fogják tartalmazni:

ÚJ ISTEN KÉSZÜL
BUJDOSSÁG MAGYAROK
ARANYVIRÁG A POCOLYÁBAN. FLORIDA
AMERIKAI MILLIÓK MAROCCOBA
SZÁZ MILLIÓ DOLLÁR EGY ÚJ HÁBORÚT
MEDDIG TÜRÜNK MEG A TÖBBSÉG TERRORJÁT?

Himler Márton Hetilapja eddig regény kiadást kezdte meg. Szentimrey Mártha egy szenzációs regényt ír az amerikai magyarok életéről. Soha hasonló regény még nem jelent meg sem itt, sem az őshazában magyar nyelven.

"KÖNYVELMŰ SZERETŐK"

a regény címe és a tartalma igaz élet világlátást vet életünk elárnyékoló oldalaira.

Késztelen, hogy Szentimrey Mártha ma az amerikai magyarság legkedveltebb írója, de a regény kiadása után a két ország magyar irodalmában a legelső kötet fog kerülni regényével.

Ha azt hiszi, hogy érdekelni fogja ez az újság, úgy küldje be a két dollárt az alábbi címre. Ha nem hiszi, próbálja meg, kérjen mutatóványzatot, amit ingyen küldök.

Leveleket így tessék címezni:

HIMLER MÁRTON HETILAPJA

KÉSPÉNZDOLLÁRT KÜLDHET MAGYARORSZÁGBA

és az elszakadt részekre postán és sür-nyúllyel is.

HAZAI JOGÚGYEKEK leg pontosabban interjúk elsőrangú hazai ügyvéd-ek útján.

HAJOJEGYEK a legjobb vonalakra.

AFFIDAVITOK pontos készítése.

BETÉTEKRE 3 százalékos kamatot fizetünk.

HIMLER STATE BANK
HIMLerville, KENTUCKY

hazai mesék....

(Folytatás)

Ami előtérig jószívűnek és elég hasonlóan látszott, hogy rá teljesen bírták néháy sor kiscsempészt. És Adám ismét meglepett volt néhány dollár. Hutchison készenlének mutatkozott a papírral a plasztik alá. Hozza volt és az ilyen bíztam kérdésekbe szokva a hasmat hozott a mások hajából, úgy gondolva, hogy ennyit nem esziknek rosszabbat, mint a jók. Adám azt a mások mulatságából husz haza-rot. Ki miből tud?

Adám hát megírta Ballának, hogy ne hagyja sok szenvedni, hanem tegyen le érteke bontat. Előzetesre arra, hogy 6 sem is akart résztvenni a felvonuláson, 6 országba, azért keveredett bájba. Nem kértékett egy percre se, hogy Bal- a letesszi érte a bontat. Húzen, ha egy garas ár becsúsz a benne, nem tehet másként. Akárhöl is vessz a pénzt. De neki sem is kell akárhöl sem: hiszen van neki mind.

Hutchison feladta a levelet s Adám re- cségyt várt a szabadulást. Ha tudta volna, hogy ezt a levelet nem fogadhat- Ballának, mert New Yorkba utazott. És nem is tért vissza, mint ahogy az öreg Kö- ből megjósolta. A hegyek közt tobzó bá- nyászok egy hétig, kétféle várak vissza ve- zették a mivel nem jött megjutást a fog- látk. Így csorban hagyta őket. Kö- ből köré csoportosulták, akik magára vállalta, hogy beszél mindnyájuk nevében a szappert. Megmondta, hogy kések munká- ba állani a leszállított bérrel mellet. s...

A társaság veszedi utra is álltak az öreg Köböllel, aki régóta dolgozott Hoffielden a saját rendkívüli becsületének embeinek ismeret- ké. Tudomani feladta a bányászok vesé- rére. De azt is azonnal kijelentették, hogy megleszállított, bérrel mellet se fogadhat- tátk. Mindenki. Nem! Az embereket al- piasan megostyálják, s akikre gyana van, hogy a bolshiohok huznak, menjenek, isten hírével! Amerika nagy ország...

Mikor az öreg a sátor-lábú népe közt kúrtidott egy, az emberek ápdápnak nést össze:

— Hát ketteik ez nekünk?
S az asszonyok közt sokan horgasztot- ták a fejüket. Akik, akik hallgattak Etel- re. Akik egy szeretők volna élni mint a

milliomosok. Jó lovakkal fel az ember- ket. Most mehetnek Hoffieldre.
Pedig a görvölő kö némosodott meg soha...

Fairfordás

Adám már hetek óta kanaszta bádog- csakjából az isten fogadja menását és meg mindig nem történt semmi változás napjál egyformán.

— Az a gaz Hutchison becsapott, a pénzt elfogadta, a levelemet pedig nem adta fel, — gondolta eleinte. De aztán csak be le- lett magának vallania, hogy népbőlgett bántat. Húzen, semmi ember, akiknek csak a száj jár, de mikor férfisan cselekedni kellene, sehun semmi! Húzen ha nem is kapta meg a levelet, akkor is meg kellett volna minden közt mozgattatja, hogy kisa- badt és őz fel se nést! Most már nem tudott kibír fordítani. Gondolt ugyan egy- szer-készer Percecare, de aztán belátta, hogy vele nem hagyhatját az őt a munkát, csak azért, hogy kihúzon a bájbol egy kő- t, akik rá se hederített a jó táncosára.

A társaság társaság utra csorban jött, hogy Balla mind a saját akarat elemeget, mint minden báj eladottat orvosságát. Aztán minden pénz csodától tőle az Új Bőre szá- mára, amely lap annyira selym bírva, hogy megleszállított a föld. Hú, ir. Segiteneik rajta! Mutassák meg a jókarakat!

Megint papirt kért Hutchisontól, mi- kor ő volt a soros őz. Mert a foghárók se egyformák, van köztök sok rosszindulat, ki a rabok néstés sorára, meg jobban ráne- zaban. A Kóvir Hutchisonnak csak kezni kellett, szerzett az meg dohánnyal is. Ezzel is megértően bőlított a teljesítette Adám óhát.

Adám tőle telhetetlen kicirakmasta a le- velét, — ideje volt hozzá még. Megírta, hogy ő becsületre legény, a szabadban se ge- veredett soha semmiféle bókcsákba, min- denki utjából kitért. Most se kezdett ki a bányárral, akivel pedig lett volna számszá- sál. (Azt reszteltte magának kiálni, hogy összeadit a szerényjével a kitoragat meg a ruhaneműjével.) A polc várta hozzá a követ a majdnem kitörttő a szemet. Hát az után igaz, egy kilest megfogottja, egy ki- cest meg se taposta, más se hagyta vána annyiba! Nem is bírja, ha ezért valamédd

ál is, csak hát halgattak már ki! Szép- en megkérte az Új-Bőre, énem tegyenek va- lait, meg tegyék le érte a bontat, hogy szabadulni védekezessen.

Maga munkát volt Adámnak csak a le- velének a megírása, utolra remény flúsdott hozá. De jó, hogy nem látkáta, mi történt vele New Yorkban, mikor megérkezett a szerkesztőbe.

A lapnak egyik munkatársa Tolvay Ákos vezette, a reggeli postát a mikor Adám levelet felbontotta, elvette magát.

— Nem rossz! Bontat tegyék le egy hü- vösen csúszós bányászért... Meg talán egy toronyfőtt ánosculat is kúljának csak a hülyé passzunk... a grórnak.

És a fardásoknak megirt levelet négytől- hestav halottat a hatalmas szerkesztőjei papirköszvény. Mert ez a pobox kosár nyelt el minden kérelmet alkalmatlanok leve- let, nemcsak az Adámé.

Igy hát Adám hiába számította a napokat, míg válsat kaphat. Mert nem kapott. És mikor csúgdott látká, hogy ez a kísérlete is hibával volt, már nem is tudott mit ki- találni.

Felírtan belenyugdott, hogy ez isten ve- zesse, amiért Zeuzant el tudta feleltlen Etel- ért.

— Eocor csak majd megújnak, hogy itt- kóztoljanak, — bitattatja magát.

Nagyszerű törté, mire a bírő maga elő- bvitatta. A kihallgatón Adám csak kilé- dött tört angolcsálva. Látká a bírő fagyos arcán, hogy nem hisz neki, mégis bírti, hogy legalább már foglalkozzon ügyével.

Megint hozott azt volt a tárgyalásig. Adám a nagy teremben, ahol hozzáfér- tők is, oszták is az igazságot, tanulta meg aztán ugyan istenigazságát, hogy mi- lyen könnyen formálható, halhított az igazság. Már a nyíltan a világ bármely zu- gabban terem.

A tárgyaláson szembetűntek Pétterrel, a ki fentartotta vádját, hogy őt Adám minden ok nélkül, bosszúból támadta meg, csupán azért, mert a bányafarsang hű embe- re. Adám pedig látká a nagy, aki kártevésre a székárra ült, indult társat.

Adám is hivatkozott tanukra, akik látká, hogy amint bőlnek, némán haladt a tündött menet élén. Péter költ süttora bőlönkös a csak haragjában és fájál- mában támadt red. Hivatkozott Ballára, aki

tudja, hogy csak az ő jószágára vitte a táblát, mentet édn a őzess bányászokra, akik látká, mint állt meg Péter kihívón az utóli köcsép.

— Nem csak jelent meg a tárgyaláson. Az öreg Köböl a meneten résztvett ósszes bá- nyászok nevében igazlelkűen támadott Adám mellett.

Felhozt az, hogy Péter avar a nővel él, akik Hoffielden Rabót feleségének is- merték. Ekor a bírő nyersen rászótt:

— Ne fecsegen össze-vissza, az nem tar- totzik ehhez az ügyhez!

És ott volt a némaságban a beszédessé- tanu, a sötétvörös forradás Adám szemé- kére állt.

De Péter kért volt vallomásra megke- kúdni a négy yanke polc is.

A bírő pedig csekek itéte oda az esküt is nem a lenézett "hunky"-nak. Ezek után hűbérlet Adám előtt az ítélet.

Hét hónapok kapta, melybe nem tudták be a három és fél hónapi visszalátási fogá- gát.

Adám felemelt fővel hallgatta az ítéletet, egy arcára se mozdult, már nem lepte meg semmi. Mikor olvasott, keserű dacosan nézett egyet valára.

— Fiatal vagyok, kitéltek meg életemből is a hat hónap is...

Mivel a foghárók jón viselkedtek, egy mási jószágára ismét fogott nagyob- bantat. Egy szoffor volt, aki vizkialaság- ból előlított valakit. Ő ugyan váltig azt ál- lította, hogy már se nem látott, se nem hallott a fogháróktól, mert gazdákja azon a káposztára halhálta. A deron Jón kü- lönb Jókelt a kedélyi flekké volt a kéf- egymásra utalt legény öszerebarkított. S mivel egy egy kukkot se tudott máské- pen, mint angolul, Adám gazdák pénze se szerez- hette volna ilyen jó nyelvmestert.

Számta sokat gondolkozott Adám azon. Pöllette meg az, hogy vörös könyv több- bet nem ves a kézbe és nem indul csak senki senki után, míg tetteiből nem látja, milyen ember?

Húzen adám győzte Balla nagyon. — Ez roppant szerető volna most, már hó- mos leveleket írt nevelőseinek, meg Zeuzának.

De mégis írt. Tudta, hogy a foghárók rendes után küldött levelekre kúrt az iro- dában a békéző: "X. Y. fogház." Ezt se

BÁNYÁSZOK ARVÁL

Iris: SZENTIMREI MÁRTHA.

gyenlette volna nagyon, hiszen azt bihe- tő volna, hogy lopást, vagy iten tudt- miért állt. És kiscsempészt levélben is hogy tettehe tördeléses vallomást? Nem iszta meg Zeuzának, hogy Etel mást haragyo- gát ki, se Percecarenek, — akik mindig in- stitúció, kúrtje le kúrtlen haragút, — hogy megtapota a munkát, így levélben el se tudná úgy mondani, mi mindenben hibázott a menyire helyesben. Majd akkor is nekik, ha kizsábadul, új életet kezd és egyből esküszkölhet be, nem csupa budarérő. Igaz, ahogy így felöltik se hall hirt, de hát akár- milyen fájalmas is, nem lehet tenni róla most.

Mire a hat hónap ítélet, Adám, hála Pa- teronnak egészen jól becsúszkolt. Mind ketten nagyon sajnálták, hogy nem egy- zésre szabadultak, de a szoffit nyel- hó- napra itélték el. Tehát ketten megírta Adám kezét buzsonra.

— Majd egyszer fölkereslek! Hova is megy?

— Ha én azt tudnám! — felelte Adám. Valóban — nem tudta, hova indul. Egy- előre még elcigartára se vágyott annyira, mint a friss levegőre. És mikor klenegés- ké a nyilvános kúrtje, ócskút egy darabig — a 127-es bar, léptel ócskútszerrel avar vit- ték, amerre falpölök intettek. Belpött egy nyilvános parkba. Delelőtt volt, úgy fél tíz óráig. Ilyenkor még kevesen létegetek a nyilvános kúrtje, ócskút egy darabig — a 127-es bar, léptel ócskútszerrel avar vit- ték, amerre falpölök intettek. Belpött egy nyilvános parkba. Delelőtt volt, úgy fél tíz óráig. Ilyenkor még kevesen létegetek a nyilvános kúrtje, ócskút egy darabig —

Adám azért egy későbbi alkalomra ment, ahol a szappertől munkát ért.

— Felvezem magunk. Én szeretem a ma- gyarokat, kívánk által az ócskútszer is bá- nyászok voltak a né iparkodnak az ország nyel- tés elcsúsztatni. Úgy látom, ezeken a fel- tételüknek megfelel. Nálunk nekem ember vitheti valámré.

— Azon leszek! — felelte Adám. Butig még jó burdot is talált magának egy- tő-magyar családnál, ahol rajta kivül csak még két bundos volt. A menyecské akárh- csunya mint sejt: himbölőyes arc. De se- zed beszédt, az ágyak tiszták s a étel

(Folytatás következik.)

THE CITIZEN BANK

OF WAR
WAR, WEST VIRGINIABANKUNK LEGSÍRLÁDÁSB E
VÍDEKEN.
BETÉTEK UTÁN FIZETÜNK S
SZÁMLÁKAT.PÉNZT FELMŰDÖS NÉLKÜL
BÁRMIKOR KIPÁRTATJA.Ne küldje pénzét idegen helyre, ha
nem hiszünk el nálatok, ahol teljes
biztonságban van.

ön meg tudja

fenn a borotva pen-
gét tíz másodperc
alatt, ha a Valet Auto
Strop borotvát, — az
egyetlen borotva,
mely önműködőleg fe-
l a pengét, — hasz-
nálja.

**Valet
Auto-Strop
Razor**
—Önműködő fent
\$1-től \$25-ig.

CSALÁDI DRÁMA MEZOTRÓN.

Megrendítő családi dráma
jászódtól le Meztúrón. Földi
Antal betérhözöm éves földi-
műves már kéte, fennál-
szonyban áll második feleségé-
vel. A házastárs közötti ve-
zesedékek naprenden voltak
és ez az állapot csak még job-
bá elémegésedett, amikor fe-
lelőlegesen első házasságából szá-
llott leány, érn. Kún Jánosné
fi: hozzájuk költözött. Tóti An-
talnak is voltak első házassá-
gából származott gyermekek, akik
egy alkalommal nem meztúrótól
ei, hogy az öreg embeinek mor-
tola leányt írtt érzett elen-
néstés még jobban megérsé-
selt. Tóldinak az utóbbi időben
az volt, talán nem is egészen
alapatlan rágózkodás, hogy
mostoha leánya feleségével
együttérten igyekeznek halálát
sleltetni, hogy így kis vagyón-
kájá birtokba juthassanak. Bá-
nát a korcsomában igyekezett
enyhíteni, ahonnan éjféltől
tér haza. Az ital ügytől csak
csak jobban felszította gyűlöle-
tét, mert a konyhából hozott
márgóforralból rövid szóval-
tás után ráadásul mostoha leány-
ra, akít addig tölt, amíg az este-
műletlenül tért a földre. Ez-
után feleségére támadt a dő-
bűng ember és a kétvégben
rendes védekezé asszonyt hosszú-
alakodra után megfogottja.
Ekor tudatára ébredt borzál-
mas tetteinek, kirohant az ud-
varra és belevetette magát az
udvaron levő kúba. A szomsz-
dok reggel fedezték fel, hogy
mi történt az öreg Tóldi por-
tán.

ján, csak holtan húzták ki a
kúból. Mostoha leánya boras-
zó sérülései dacára, még élet-
ben van, azonban felépüléséhez
keves a remény.

(Ujász, Kolozsvár)

HALÁLI TAPSKOR KÖZÖTT.

Borzalmas szerencsétlenség
történt Tynokd községben. Dol-
mány György bádogmester be-
tejtette a református templom
tápsal között helyezte el a tem-
plom tetőjén a csallimál, áro-
nyozott bádogdobozt. Vette-
lő mű megcsúszott a tetőn és le-
zuhant. A szerencsétlen ember
szeméthyalt.

(Nagykároly és Vidéke)

BARANYAI HALÁSZTRACÉDIA.

Ugrák József 22 éves fiatal-
ember két barátjával, Varga Ján-
os és Horvát János fiatal-
emberekkel az ugynevezett Me-
gyeri erődben levő vímosások-
ban halászatot űjt. A halászat
befejtje után az elhelyezett
koszokban öszerepedte a halakat,
de amire a társai felbősztek,
ők ottant. Nem találtak sehol a
végyób, amikor hálókál a más
halászaszerzőkkel az egész
nyutatót a pódöröben: semmi
nyutató nem találtak. A szeren-
csétlen fiatal ember, aki a me-
nyánap reggel találtak meg a
vígyób Dugabán, Tragikus
halála az egész környéken
nagy részvétet keltett.

(Hirap, Szabadka)

HATZSOROS GYILKOSÁGOT KÖVETETT EL EGY ASSZONY.

Réltől szül. Matro Julka bi-
romosor volt férjével és mind a
hátról a férje gyana köré-
mely köztet végezte életét. Elő-
ször férjének halála után suttogti
kezdek Perlex bánti község-
ben és Becskerekben, hogy a
szép Julka férje nem természet-
esen halált halt meg. Ezáltal
elkelt a gyana.

Második férje Keglovics per-
lez koromások volt, akító Zo-
fia nevű leánya született. Kö-
rovics nem hit meg természet-
esen halált, azonban a hatósá-
gokban ennek az ügyben sem
állt annyi határozott adat ren-
delkedésre, hogy az asszonyt
férje halálátért felelősségre bír-
tál volna, rom.

Hasonlóképpen nem lehetett
bizonyítani Borjov név me-
tosta fiának a megölését sem.

1922 júliusában Réltől Julka
egy köcsög tejet kóstoltat-
tával a férje gyana köré-
mely köztet végezte életét. Elő-
ször férjének halála után suttogti
kezdek Perlex bánti község-
ben és Becskerekben, hogy a
szép Julka férje nem természet-
esen halált halt meg. Ezáltal
elkelt a gyana.

Második férje Keglovics per-
lez koromások volt, akító Zo-
fia nevű leánya született. Kö-
rovics nem hit meg természet-
esen halált, azonban a hatósá-
gokban ennek az ügyben sem
állt annyi határozott adat ren-
delkedésre, hogy az asszonyt
férje halálátért felelősségre bír-
tál volna, rom.

1928 december 20-án a szép
Julka asszonyt férjével Ré-
becz Nikla becskeréki szűze-
ből, akiknek kávéháza annyi
arzent felt, hogy néhány nap-
ig tartott.

Egy évtől ezután, mivel meg-
kőbe Horvát fiát is elhalt,

minden valószínűség szerint arzentől, 1923 december havá- ban Julka a szép mostoha, az örökség miatt öszerepedt má- sodik mostoha fiával. Az ösz- ezés után Milvoj, a mostoha fiát kávéháza, családonáljár arzent felt a gonosz mostoha s Milvoj pár nap múlva meghalt.

Ez az utolsó haláleset azután
ráterelte a hatóság figyelmét a
modern Jager Marira, aki hi-
ványt eszközökhöz, anyagi jó-
vakért, immár bizonyosan hat
gyilkosságot követett el.

VÉRÉS TÁNC.

Csalikfalva községében véres
érett történt. Táncba gyűlték
a község legényei, leányai s a kö-
zei szomszédokból is jöttek át
legények.

Itt is megértően, aztán az
hogy egy leány a több legény-
vel szembe a köztől az egyik
nem a falubeli, hanem a szoms-
szédból való, a nyáradszent-
mihályi bírő fia volt.

Mihályi csak szót vitattak, ké-
sőbb eldöntötték a verset. Kú-
lönösen hárcom legény közt
folyt a harc. Az egyik, a nyár-
adszentmihályi bírő fia Nagy
József átszúrt tüdővel, holtan
maradt a helyszínen. Később
rolynak a tüdő, a végtek le és
Nagy József később melibe
szúrta úgy, hogy a tüdőt át-
van szúrta a állapota életveszély-
es, a harmadik legény Ám-
brus Albert is súlyos sérüle-
ket szenvedett.

(Ellenzék, Marosvásárhely)

E lap előfizetési ára 2.00 dollár.

EGY JÓ BOROTVA

minden embernek szüksége van. Sok
péut tud megkatarlítani, ha egye-
dül borotválkodik. Ehhez csak egy jó
borotva szükséges.

MI TELJESÉN INGYEN ADUNK ÖNNEK EGY NAGYSZERŰ BOROTVÁT ha Ön szerez a Magyar Bányászlapra

EGY ÚJ ELŐFIZETŐT.

Ha nincsen borotvája szüksége, egy a

"BÁNYÁSZ LÁNYA"

című kitért regényt kaphatja meg. Ezt
a regényt az amerikai magyar bányá-
szok életéről írt annak szerzője és a
mikor a lapunkban megjelent, lelési
siker volt. Sieszen majd a késlet tart

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

HIMLerville, NY.

